

AB MÜZAKERE SÜRECİNDE TÜRK TURİZMİ

Prof. Dr. İsmail Bircan: Bugün üç değerli konuğumuzla AB Sürecinde Türk turizmini tartışacağız. Büyük bir güç, büyük bir potansiyel Türkiye açısından. Biliyorsunuz Türkiye 2010 yılında dünyanın 17. büyük ekonomisiydi. 2023 yılında ilk 10 ekonomisi arasında yer almak istiyor. Katma değer yaratan önemli bir sektör. Dolayısıyla bu sektörün geleceği ve yapılması gerekenleri dünya turizm sektöründen daha fazla nasıl pay alabilir, bunları içerecek şekilde bir tartışma platformunu sizlerle paylaşacağız.

İsmail Ertuğ: Genel olarak rakamlara gelmeden önce Avrupa Birliği'nin sizler için önemli olan noktalarını özellikle anlatmak istiyorum. Avrupa Birliği içerisinde 27 ülkenin önümüzdeki yıl Hırvatistan'la birlikte 28 ülkeye çıkacağını biliyoruz. 27 ülkenin turizm politikası hâlâ üye ülkelerin yetkisi içerisinde bulunuyor. Yani Avrupa Birliği, Avrupa Komisyonu burada bütün Avrupa Birliği için tek bir politika yapma yetkisine sahip değil, bunu öncelikle söylememiz gerekiyor. Ama yine de Avrupa Birliği için turizm branşı sayın hocamızın söylediği gibi çok önemli bir branş. Avrupa dünyanın en fazla turist sayısını ağırlayan bir kıta ve bölge. Turizm branşı gayri safi milli hâsılanın %10'unu karşılamakta Avrupa Birliği içerisinde ve istihdamın %12'si karşılamakta.

İsmail Yazar: Benden önceki konuşmacılar Avrupa Birliği'nin turizme yaklaşımını genel anlamda ifade ettiler. Biliyorsunuz Kültür ve Turizm Bakanlığı iki bakanlığın oluşumuyla tek bir bakanlık haline geldi, buradaki hem kültür hem de turizm. Avrupa Birliği'nin kurucu antlaşmalarında yani Roma I, Roma II Antlaşmalarında her iki konuyla da ilgili temel bir politikası bulunmamaktadır. 1990'lı yıllardan itibaren Avrupa Birliği özellikle turizmde bir politika geliştirme gayretleri içerisine girmiştir. Hatta bu gayretleri de Yeşil Kitap adı altında toplamaya çalışmıştır. Oradaki temel yaklaşımı turizmin teşvik edilmesi, en azından Avrupa Birliği içinde Avrupa kimliğinin, kültürünün belirlenmesi özetle seyahat ve seyahat içindeki temel iletişimin bununla ilgili kurumların birbiriyle arasındaki ilişkilerin düzenlenmesiyle ilgili bazı çalışmalar içine girmiştir. Ama sonuç itibarıyla seyahat adı altında bir programın ötesinde bir politika oluşturamamıştır.

Hüsnü Gümüş: Bütün toplumlar ve devletler gelecek için evrensel sistemin ve evrensel sistematüğün içinde olmaya çalıştılar. Avrupa Birliği'nin doğuşu da böyle bir şey ama günümüze geldiğimizde şimdi biz devletler olarak bu evrensel sistemin içinde nasıl yer alabiliriz, bunu düşünüyoruz. Ya da günümüz filozoflarından Schumpeter'in yaratıcı yıkıcılık diye Türkçe'ye çevrilen felsefesi içerisinde olacağız ya da Uzak Doğu'nun düz dünya sisteminin içinde olacağız. Ama bugün burada benimsediğimiz Avrupa Birliği sistemini ve Avrupa Birliği sistemine geçerken müzakere döneminin bize getireceklerini tartışmaya çalışıyoruz.

